

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Afsluttende uvidenskabelig Efterskrift

Citation: Kierkegaard, Søren: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 7", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 7*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Jette Knudsen; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2002 , s. l. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-ae-txt-shoot-id21bbcd86-a12c-4ba5-9b65-29a92e2d5ae2.pdf> (tilgået 02. august 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 7

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

Abstraktionens Mislighed viser sig netop med Hensyn til alle Existents-Spørgsmaal, hvor Abstraktionen tager Vanskeligheden bort ved at udelade den, og saa bryster sig af at forklare Alt. Den forklarer Udødeligheden overhovedet, og see, det gaaer ypperligt, idet Udødelighed bliver identisk med Evighed, med den Evighed, hvilken væsentligen er Tankens Medium. Men det om et enkelt eksisterende Menneske er udødeligt, hvilket netop er Vanskeligheden, bryder Abstraktionen sig ikke om. Den er interesseløs, men Existents Vanskelighed er den Eksisterendes Interesse, og den Eksisterende uendeligt interesseret i at eksistere. Den abstrakte Tænkning hjælper derfor paa min Udødelighed ved at slaae mig ihjel som et enkelt eksisterende Individ og saa gjøre mig udødelig, og hjælper derfor omtrent ligesom Doctoren hos Holberg, der ved sin Medicin tog Livet af Patienten – men ogsaa forjog Feberen. Naar man derfor betragter en abstrakt Tænkner, der ikke vil gjøre sig det selv tydeligt og vedgaae, hvilket Forhold hans abstrakte Tænken har til det, at han er en Eksisterende, saa gjør han, selv om han var nok saa udmærket, et comisk Indtryk, fordi han er ifærd med at ophøre at være Menneske. Medens et virkeligt Menneske, sammensat af Uendelighed og Endelighed, netop har sin Virkelighed i at holde disse sammen, uendeligt interesseret i at eksistere, er en saadan abstrakt Tænkner et Dobbelt-Væsen: et phantastisk Væsen, der lever i Abstraktionens rene Væren, og en stundom bedrøvelig Professor-Skikkelse, hvilken hiint abstrakte Væsen sætter fra sig, ligesom man sætter en Stok fra sig. Naar man læser en saadan Tænkners Levnet (thi hans Skrifter ere maaskee udmærkede), saa gyser man stundom ved Tanken om hvad det er at være Menneske¹. Om en Kniplings-Pige frembragte nok saa deilige Kniplinger, er det dog sørgeligt at tænke paa denne forknyttede Stakkel, og saaledes er det comisk at see en Tænkner, der trods al Bravour personligen eksisterer som et Nittengryn, der personligen vel giftede sig, men neppe var bekjendt med eller bevæget af Forelskelsens Magt, hvis Ægteskab derfor vel var lige saa upersonligt som hans Tænken, hvis personlige Liv var uden Pathos og uden pathologiske Kampe og kun philisteragtigt bekymret om, hvilket Universitet der var det bedste Levebrød. Et saadant Misforhold skulde man troe var en Umulighed i Forhold til Tænkning, man skulde troe, det kun tilhørte den udvortes Verdens Elendighed, hvor det ene Menneske træller for det andet, saa man ikke uden Taarer kan beundre Kniplingerne, naar man tænker paa Kniplingspigen. Man skulde troe, at en Tænkner førte det rigeste menneskelige Liv – saa var det i Grækenland.

-
1. Og naar man saa læser i hans Skrifter: at Tænken og Væren er Eet, saa tænker man, idet man tænker paa hans Liv og Levnet: den Væren, hvormed Tænken er identisk, er nok ikke det at være Menneske.
(tilbage)